

аналізувати кейси успіху цих ЗВО з метою поширення кращих практик і в інші заклади України.

Перелік використаних джерел:

1. *QS World University Rankings*. URL : <http://surl.li/agxor>
2. *Ranking Web of Universities*. URL : <https://www.webometrics.info/en/europe/ukraine>
3. *The World University Rankings*. URL : <http://surl.li/efyce>
4. Біляковська О. О. *Якість університетської освіти як предмет моніторингу*. Наукові записки. Сер.: Педагогічні науки. 2021. №198. С. 16–19.
5. Ворсовський О. Л. *Шляхи реформування і функціонування системи вищої освіти країни та управління якістю в закладах вищої освіти і вплив на стан економіки та якість життя населення*. Економіка та держава. 2021. №8. С. 111–118.
6. *Державна служба статистики України : офіційний сайт*. URL : <http://www.ukrstat.gov.ua/>
7. Лопушняк Г. С., Рибчанська Х. В. *Вища освіта України: державне регулювання та перспективи розвитку: монографія*. Львів: Ліга Прес, 2018. 283 с.
8. *Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти : офіційний сайт*. URL : <http://surl.li/txct>

Руденко В.С.,

голова «Асоціації економістів Києва»,
аспірант,

Київський університет імені Бориса Грінченка,

ГРАНТИ – ЯК ФОРМА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СОЦІАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ ТА ВАЖІЛЬ РОЗВИТКУ МАЛОГО ТА СЕРЕДНЬОГО БІЗНЕСУ В УКРАЇНІ В УМОВАХ ВІЙНИ

Із початком повномасштабного вторгнення росії, український бізнес зазнав небачених раніше збитків. Особливо постраждали ті підприємства, на місцерозташування яких припали бойові дії та які опинилися в окупації.

Так, згідно з даними четвертої хвилі опитування, яке провела Європейська бізнес асоціація, протягом останніх місяців суттєво зросли втрати, що зазнає малий та середній бізнес внаслідок війни. Так, 27% опитаних Європейською Бізнес Асоціацією підприємців оцінюють такі втрати в суму до 10 тисяч доларів, 28% – в діапазоні

10-50 тисяч, ще 13% – в діапазоні 50-100 тисяч, а 20% – більше 100 тисяч, що в півтори рази більше, ніж у травні. Про відсутність втрат повідомляють тільки 5% підприємців. [1]

Рис.1 – Втрати МСБ на початок осені 2022 року

Хоча деякі підприємства вже мали змогу відновити свою діяльність, повністю чи частково, порівняно з весною 2022 року, проте деяким довелося все ж припинити свою роботу, адже їхній запас фінансової стійкості був розрахований на лише декілька місяців.

Таким чином падіння ВВП і, як наслідок зниження рівня добробуту населення на сьогоднішній день, на жаль, є досить прогнозованим явищем. Отож особливо важливою є наразі підтримка МСБ, як важелю розвитку економіки, осередку генерування робочих місць та фактору добробуту населення, як від держави так і від міжнародних організацій.

Вже 1 липня в Україні розпочали свою роботу Програми грантів з розвитку підприємництва та навчання в рамках ініціативи «ЄРобота». А на початку жовтня 2022 року почалася 8 хвиля цієї програми.

Згідно з Постановою Кабінету Міністрів України № 738 від 21 червня 2022 року був затверджений порядок надання мікрогрантів на створення або розвиток власного бізнесу, для створення або розвитку садівництва, ягідництва та виноградарства, а також тепличного господарства, а також грант на переробне підприємство.

На нашу думку досить влучно було обрані галузі підтримки, адже значна кількість продуктів садівництва опинилися в окупації чи в зоні бойових дій. Тому цією постановою надано можливість не лише підтримати бізнеси, а й уникнути дефіциту цих товарів, або ж непомірно високих цін на них у разі імпортування.

Головною перевагою гранту є те, що його не потрібно повертати у разі виконання всіх вимог. Підприємець лише має традиційно сплачувати податки до бюджету, здійснювати діяльність не менше 3 років та забезпечити робочими місцями інших українців, тим самим запускаючи економічний механізм та підвищуючи економічну стійкість всіх стейкхолдерів.

Варто відмітити, що завдяки креативній роботі та сучасним технологіям Мінекономіки та Міністерства цифрової трансформації подачі заявок відбуваються в додатку ДІЯ, а їх розгляд відбувається біля 15 робочих днів. Також у разі виникнення необхідності консультації чи у разі технічних неполадок, стартапери можуть звернутися до найближчого відділення Ощадбанку.

Так, це досить вагомий «рятувальний кола від держави», але згідно із нашим власноруч проведеним опитуванням представників МСБ, які знаходяться в місті Києві, досить низький відсоток тих, хто подається на державні гранти для підтримки чи перезапуску свого бізнесу. Більшість опитаних традиційно скористалися пом'якшенням податкового законодавства. Також, така ситуація спричинена тим, що все ж столичний МСБ має інакшу галузеву специфіку діяльності.

Недоліком цих програм є досить невеликі суми підтримки. Так, звичайно, для великого бізнесу декілька сотень тисяч гривень не дадуть відчутної підтримки, проте для малого та середнього та для відкриття стартапу – досить доречними. До того ж, обирається бізнес, якому надають такий вид підтримки на конкурсній основі, тому доведеться змагатися із іншими бажаючими та мати точний та переконливий бізнес-план.

Оскільки гранти на сьогоднішній день є фактично «рятувальним колом» для деяких бізнесів, необхідно враховувати важливі фактори при використанні цього способу позабюджетного фінансування та докладати цільових зусиль для налагодження співпраці не лише з можливостями, які надає «єРобота», а й з іншими фондами та грантовими програмами, кількість яких збільшилася у воєнні часи.

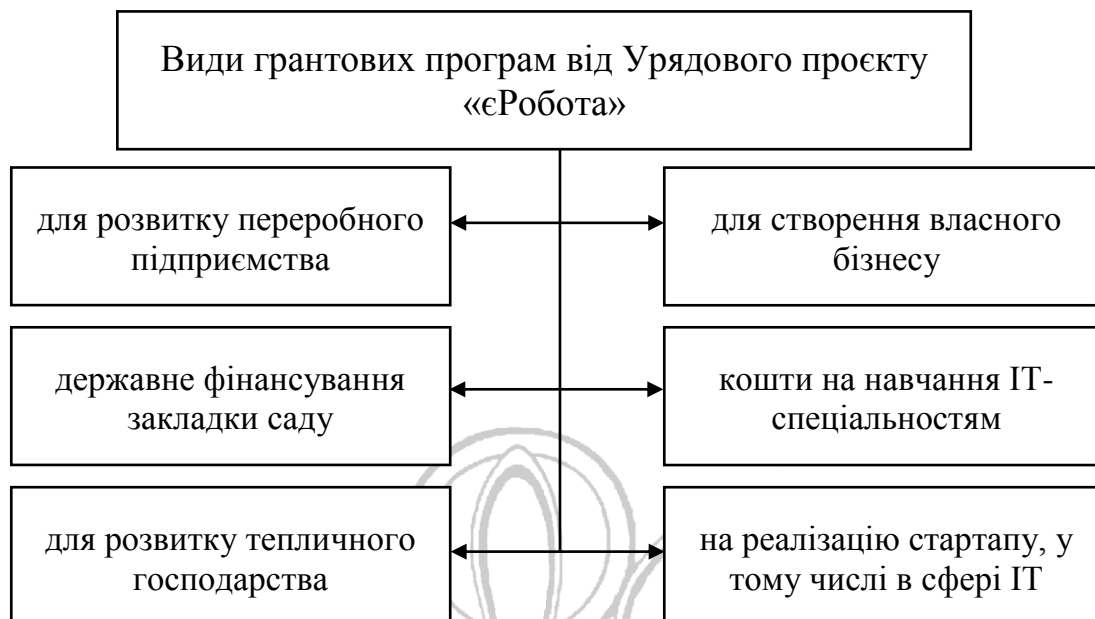

Рис. 2 – Види грантів від Урядового проєкту «Робота» [2]

Лише правильно окресливши запит суспільства чи проблему, запропонувавши ефективні заходи, та окресливши планові витрати та очікувані результати можна підвищити шанси на отримання грошової допомоги підприємствам.

Так, війна перевернула з ніг на голову цінності та першочергові потреби у сфері соціальної безпеки, зокрема і столиці. Іще більше фізичних та юридичних осіб опинилися у вразливому життєвому становищі, адже війна стала категорією дотичною до всіх нас, більшою чи меншою мірою. Тому такі пропозиції як гранти, чи то державні, чи то фондові, чи то іноземні мають рятувальне значення у підтримці соціальної безпеки українців та підтримки сфери соціального захисту, яка навіть у мирні часи не була на першому місці і зазнавала недофінансування.

Перелік використаних джерел:

1. Сайт Європейської бізнес асоціації : <http://surl.li/efvdu>
2. Сайт урядового порталу ДІА: <http://surl.li/dfkqx>